

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 22. února 2023
Č.j. MSP-566/2021-ODKA-SPZ/6
Počet listů: 2
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Obv. P.J. (...) - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově sp. zn. 102 T 35/2019

Podle § 266 odst. 1, 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám ve prospěch obviněného P.J. (...)

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově ze dne 25.5.2020, č. j. 102 T 35/2019-398.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 1 Rozsudkem Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově ze dne 15.4.2019 č.j. 102 T 35/2019-351 byl P.J. uznán vinným ze spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku a odsouzen podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 16 měsíců, podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 trestního zákoníku byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 30 měsíců, podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr.

zákoníku byl P.J. dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 4 let.

- 2 Dále bylo podle § 228 odst. 1 tr. řádu rozhodnuto o povinnosti nahradit poškozeným R.F. škodu ve výši 46.225,-Kč a nemajetkovou újmu v penězích ve výši 590.080,-Kč, V.F. (...) nemajetkovou újmu v penězích ve výši 590.080,-Kč, K.F. (...) nemajetkovou újmu v penězích ve výši 590.080,-Kč, nezl. H.D. (...) nemajetkovou újmu ve výši 413.056,- Kč, J.G. (...) nemajetkovou újmu v penězích ve výši 590.080,-Kč, B.K. (...) nemajetkovou újmu v penězích ve výši 413.056,-Kč, D.E. (...) nemajetkovou újmu v penězích ve výši 413.056,-K, ČPZP se sídlem O.-V. škodu ve výši 8.976,-Kč, podle § 229 odst. 2 tr. řádu byli poškození R.F., V.F., K.F., nezl. H.D., J.G., B.K., D.E. odkázáni se zbytky svých nároků na náhradu škody a nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních,

Napadené rozhodnutí

- 3 Následně byla usnesením Okresního soudu v Karviné, pobočka v Havířově ze dne 25. 5. 2020, č. j. 102 T 35/2019-398 P.J. uložena povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje vzniklé přibráním advokáta Mgr. V.S., zmocněnce poškozených nezletilých H.D. (...), zastoupené matkou K.F., obě bytem O.-L., J.G. (...), bytem T.-N. ve výši 94.138,- Kč.
- 4 Usnesení nabylo právní moci dne 6. 6. 2020.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 5 Podle § 152 odst. 1 trestního řádu, ve znění účinném do 30.9.2020, platilo: Byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu: náklady spojené s výkonem vazby, odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou, náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a při nahrazení vazby, náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody a s výkonem trestu domácího vězení a paušální částkou ostatní náklady, jež nese stát.
- 6 Podle § 153 odst. 1 trestního řádu, ve znění účinném do 30.9.2020, platilo: Kdo podal zcela bezvýsledně dovolání nebo návrh na obnovu řízení, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví Ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem. Dále je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje obhájci, pokud byl v souvislosti s takovým návrhem ustanoven, ledaže obviněný má nárok na obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.“
- 7 Podle § 155 odst. 5 trestního řádu, ve znění účinném do 30.9.2020, platilo: O povinnosti odsouzeného hradit státu náklady vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu.

Posouzení předmětné věci

- 8 Z nálezu pléna Ústavního soudu České republiky ze dne 9. 2. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 86/20 vyplývá, že „Podle právní úpravy účinné do 30. 9. 2020 se ustanovení § 155 odst. 1 věnovalo rozhodování o povinnosti odsouzeného uložené v § 152 odst. 1 písm. a), b) a c) trestního řádu, ustanovení § 155 odst. 2 se věnovalo povinnosti uložené v § 152 odst. 1 písm. d) trestního řádu, ustanovení § 155 odst. 3 se věnovalo povinnosti uložené v § 152 odst. 1 písm. c) trestního řádu u odsouzeného, který byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, ustanovení § 155 odst. 4 se vztahovalo k § 154 trestního řádu, který se týká vztahu poškozeného a odsouzeného, nikoli tedy nákladů státu, a konečně ustanovení § 155 odst. 5 upravovalo proces rozhodování o povinnosti, kterou však podle výslovného znění trestního řádu nese stát. Povinnost odsouzeného i tyto náklady státu nést a upravenou procedurou je státu uhradit nebyla trestním řádem ve výše uvedeném znění do 30. 9. 2020 upravena.“
- 9 V případě usnesení Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově ze dne 25.5.2020 vycházel Okresní soud ze stejného právního posouzení, které ve výše uvedeném nálezu pléna Ústavního soudu České republiky bylo odmítnuto, kdy podle znění účinného do 30.9.2020 nebyla trestním řádem povinnost odsouzeného nahradit náklady státu vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému upravena.
- 10 Předmětné usnesení Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově č.j. 102 T 35/2019-398 bylo vydáno dne 25.5.2020 a nabylo právní moci dne 6.6.2020, tedy v době účinnosti trestního řádu ve znění do 30.9.2020.
- 11 Usnesením Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově ze dne 25.5.2020, č. j. 102 T 35/2019-398, tak byl v důsledku nesprávné aplikace právní úpravy porušen zákon v ustanovení § 155 odst. 5 trestního řádu, účinného v době do 30.9.2020, v neprospěch obviněného P.J., kterému byla v důsledku tohoto pochybení nezákonně uložena povinnost nahradit náklady státu vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému.

Návrh

- 12 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:
- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově, ze dne 25.5.2020 č.j. 102 T 35/2019-398, byl porušen zákon v neprospěch obviněného P.J., v ustanovení § 155 odst. 5 písm. b) trestního řádu (účinného v době do 30.9.2020);
 - 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil usnesení Okresního soudu v Karviné, pobočky v Havířově ze dne 25.5.2020, č. j. 102 T 35/2019-398, v celém rozsahu, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
 - 3) podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Okresnímu soudu v Karviné, pobočce v Havířově, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, případně postupoval podle § 271 odst. 1 trestního řádu.

